

Ruth

Chapter 1

¹και εγενετο εν τω κρινειν τους κριτας και εγενετο λιμος εν τη γη και επορευθη ανηρ απο βαιθλεεμ τ ησ ιουδα του παροικησαι εν αγρω μωαβ αυτος και η γυνη αυτου και οι υιοι αυτου²και ονομα τω ανδρι αβιμελεχ και ονομα τη γυναικι αυτου νωεμιν και ονομα τοις δυσιν υιοις αυτου μααλων και χελαιων εφραθαιοι εκ βαιθλεεμ τ ησ ιουδα και ηλθοσαν εις αγρον μωαβ και ησαν εκει³και απεθανεν αβιμελεχ ο ανηρ τ ησ νωεμιν και κατελειφθη αυτη και οι δυο υιοι αυτησ⁴και ελαβουσαν εαυτοις γυναικασ μωαβιτιδασ ονομα τη μια ορφα και ονομα τη δευτερα ρουθ και κατωκησαν εκει ωσ δεκα ετη⁵και απεθανον και γε αμφοτεροι μααλων και χελαιων και κατελειφθη η γυνη απο του ανδρου αυτησ και απο των δυο υιων αυτησ⁶και ανεστη αυτη και αι δυο νυμφαι αυτησ και απεστρεψαν εξ αγρου μωαβ οτι ηκουσαν εν αγρω μωαβ οτι επεσκεπται κυριος τον λαον αυτου δουναι αυτοις αρτουσ⁷και εξηλθεν εκ του τοπου ου ην εκει και αι δυο νυμφαι αυτησ μετ' αυτησ και επορευοντο εν τη οδω του επιστρεψαι εις την γην ιουδα⁸και ειπεν νωεμιν ταισ νυμφαισ αυτησ πορευεσθε δη αποστραφητε εκαστη εις οικον μητροσ αυτησ ποιησαι κυριος μεθ' υμων ελεος καθωσ εποιησατε μετα των τεθνηκοτων και μετ' εμου⁹δω η κυριος υμιν και ευροιτε αναπαυσιν εκαστη εν οικω ανδρου αυτησ και κατεφιλησεν αυτασ και επηραν την φωνην αυτων και εκλαυσαν¹⁰και ειπαν αυτη μετα σου επιστρεφομεν εις τον λαον σου¹¹και ειπεν νωεμιν επιστραφητε δη θυγατερεσ μου και ινα τι πορευεσθε μετ' εμου μη ετι μοι υιοι εν τη κοιλια μου και εσονται υμιν εις ανδρασ¹²επιστραφητε δη θυγατερεσ μου διοτι γεγηρακα του μη ειναι ανδρι ο τι ειπα οτι εστιν μοι υποστασισ του γενηθηναι με ανδρι και τεξομαι υιουσ¹³μη αυτουσ προσδεξεσθε εωσ ου αδρυνθωσιν η αυτοις κατασχεθησεσθε του μη γενεσθαι ανδρι μη δη θυγατερεσ μου οτι επικρανθη μοι υπερ υμασ οτι εξηλθεν εν εμοι χειρ κυριου¹⁴και επηραν την φωνην αυτων και εκλαυσαν ετι και κατεφιλησεν ορφα την πενθεραν αυτησ και επεστρεψεν εις τον λαον αυτησ ρουθ δε ηκολουθησεν αυτη¹⁵και ειπεν νωεμιν προσ ρουθ ιδου ανεστρεψεν η συννυμφοσ σου προσ λαον αυτησ και προσ τουσ θεουσ αυτησ επιστραφητι δη και συ οπισω τ ησ συννυμφου σου¹⁶ειπεν δε ρουθ μη απαντησαι εμοι του καταλιπειν σε η αποστρεψαι οπισθεν σου οτι συ οπου εαν πορευθησ πορευσομαι και ου εαν αυλισθησ αυλισθησομαι ο λαοσ σου λαοσ μου και ο θεοσ σου θεοσ μου¹⁷και ου εαν αποθανησ αποθανουμαι κακει ταφησομαι ταδε ποιησαι μοι κυριος και ταδε προσθειη οτι θανατοσ διαστελει ανα μεσον εμου και σου¹⁸ιδουσα δε νωεμιν οτι κραταιουται αυτη του πορευεσθαι μετ' αυτησ εκοπασεν του λαλησαι προσ αυτην ετι¹⁹επορευθησαν δε αμφοτεραι εωσ του παραγενεσθαι αυτασ εις βαιθλεεμ και ηχησεν πασα η πολισ επ' αυταισ και ειπον αυτη εστιν νωεμιν²⁰και ειπεν προσ αυτασ μη δη καλειτε με νωεμιν καλεσατε με πικραν οτι επικρανθη εν εμοι ο ικανοσ σφοδρα²¹εγω πληρησ επορευθηην και κενην απεστρεψεν με ο κυριος και ινα τι καλειτε με νωεμιν και κυριος εταπεινωσεν με και ο ικανοσ εκακωσεν με²²και επεστρεψεν νωεμιν και ρουθ η μωαβιτισ η νυμφη αυτησ επιστρεφουσα εξ αγρου μωαβ αυται δε παρεγενηθησαν εις βαιθλεεμ εν αρχη θερισμου κριθων

Chapter 2

¹και τη νωεμιν ανηρ γνωριμοσ τω ανδρι αυτησ ο δε ανηρ δυνατοσ ισχυι εκ τ ησ συγγενειασ αβιμελεχ και ονομα αυτω βοοσ²και ειπεν ρουθ η μωαβιτισ προσ νωεμιν πορευθω δη εις αγρον και συναξω εν τοις σταχυσιν κατοπισθεν ου εαν ευρω χαριν εν οφθαλμοισ αυτου ειπεν δε αυτη πορευου θυγατερ³και επορευθη και συνελεξεν εν τω αγρω κατοπισθεν των θεριζοντων και περιεπεσεν περιπτωματι τη μεριδι του αγρου βοοσ του εκ συγγενειασ αβιμελεχ⁴και ιδου βοοσ ηλθεν εκ βαιθλεεμ και ειπεν τοις θεριζουσιν κυριος μεθ' υμων και ειπον αυτω ευλογησαι σε κυριος⁵και ειπεν βοοσ τω παιδαριω αυτου τω εφεστωτι επι τουσ θεριζοντασ τινοσ η νεανισ αυτη⁶και απεκριθη το παιδαριον το εφεστος επι τουσ θεριζοντασ και ειπεν η παισ η μωαβιτισ εστιν η αποστραφεισα μετα νωεμιν εξ αγρου μωαβ⁷και ειπεν συλλεξω δη και συναξω εν τοις δραγμασιν οπισθεν των θεριζοντων και ηλθεν και εστη απο πρωιθεν και εωσ εσπερασ ου κατεπαυσεν εν τω αγρω μικρον⁸και ειπεν βοοσ προσ ρουθ ουκ ηκουσασ θυγατερ μη πορευθησ εν αγρω συλλεξαι ετερω και συ ου πορευση εντευθεν ωδε κολληθητι μετα των κορασιων μου⁹οι οφθαλμοι σου εις τον αγρον ου εαν θεριζωσιν και πορευση κατοπισθεν αυτων ιδου ενετειλαμην τοισ παιδαριοισ του μη αφασθαι σου και ο τι διψησεις και πορευθηση εις τα σκευη και πιεσαι οθεν αν υδρευωνται τα παιδαρια¹⁰και επεσεν επι προσωπον αυτησ και προσεκυνησεν επι την γην και ειπεν προσ αυτον τι οτι ευρον χαριν εν οφθαλμοισ σου του επιγνωαι με και εγω ειμι ξενη¹¹και απεκριθη βοοσ και ειπεν αυτη απαγγελια απηγγελη μοι οσα πεποιηκασ μετα τ ησ πενθερασ σου μετα το αποθανειν τον ανδρα σου και πως κατελιπεσ τον πατερα σου και την μητερα σου και την γην γενεσεωσ σου και επορευθησ προσ λαον ον ουκ ηδεισ εχθεσ και τριτησ¹²αποτεισαι κυριος την εργασιαν σου και γενοι

ο ο μισθος σου πληρης παρα κυριου θεου ισραηλ προς ον ηλθες πεποιθεναι υπο τας πτερυγας αυτο υ¹³ η δε ειπεν ευροιμι χαριν εν οφθαλμοις σου κυριε οτι παρεκαλεσασ με και οτι ελαλησασ επι καρδια ν της δουλης σου και ιδου εγω εσομαι ως μια των παιδισκων σου¹⁴ και ειπεν αυτη βοοσ ηδη ωρα του φαγειν προσελθε ωδε και φαγεσαι των αρτων και βαψεις τον ψωμον σου εν τω οξει και εκαθισεν ρουθ εκ πλαγιων των θεριζοντων και εβουνισεν αυτη βοοσ αλφιτον και εφαγεν και ενεπλησθη και κατελιπε ν¹⁵ και ανεστη του συλλεγειν και ενετειλατο βοοσ τοις παιδαριοις αυτου λεγων και γε ανα μεσον των δραγματων συλλεγετω και μη καταισχυνητε αυτην¹⁶ και βασταζοντες βασταξατε αυτη και γε παραβαλλοντες παραβαλεις αυτη εκ των βεβουνισμενων και αφετε και συλλεξει και ουκ επιτιμησετε αυτη¹⁷ και συνελεξεν εν τω αγρω εως εσπερας και ερραβδισεν α συνελεξεν και εγενηθη ως οιφι κριθων¹⁸ και ηρεν και εισηλθεν εις την πολιν και ειδεν η πενθερα αυτησ α συνελεξεν και εξενεγκασα ρουθ εδωκεν αυτη α κατελιπεν εξ ων ενεπλησθη¹⁹ και ειπεν αυτη η πενθερα αυτησ που συνελεξασ σημερον και πο υ εποιησασ ειη ο επιγνουσ σε ευλογημενος και απηγγειλεν ρουθ τη πενθερα αυτησ που εποιησεν και ειπεν το ονομα του ανδρος μεθ' ου εποιησα σημερον βοοσ²⁰ και ειπεν νωεμιν τη νυμφη αυτησ ευλογητ οσ εστιν τω κυριω οτι ουκ εγκατελιπεν το ελεος αυτου μετα των ζωντων και μετα των τεθνηκοτων και ειπεν αυτη νωεμιν εγγιζει ημιν ο ανηρ εκ των αγχιστευοντων ημασ εστιν²¹ και ειπεν ρουθ προς την πενθεραν αυτησ και γε οτι ειπεν προς με μετα των παιδαριων μου προσκολληθητι εως αν τελεσωσιν ολον τον αμητον οσ υπαρχει μοι²² και ειπεν νωεμιν προς ρουθ την νυμφην αυτησ αγαθον θυγατερ οτι επ ορευθησ μετα των κορασιων αυτου και ουκ απαντησονται σοι εν αγρω ετερω²³ και προσεκολληθη ρουθ τοις κορασιοις βοοσ συλλεγειν εως ου συνετελεσεν τον θερισμον των κριθων και των πυρων και εκ αθισεν μετα της πενθερασ αυτησ

Chapter 3

¹ειπεν δε αυτη νωεμιν η πενθερα αυτησ θυγατερ ου μη ζητησω σοι αναπαυσιν ινα ευ γενηται σοι² και νυν ουχι βοοσ γνωριμος ημων ου ησ μετα των κορασιων αυτου ιδου αυτοσ λικμα τον αλωνα των κριθων ταυτη τη νυκτι³ συ δε λουση και αλειψη και περιθησεις τον ιματισμον σου επι σεαυτη και αναβηση επι τον αλω μη γνωρισθησ τω ανδρι εως ου συντελεσαι αυτον πειν και φαγειν⁴ και εσται εν τω κοιμηθηναι αυτον και γνωση τον τοπον οπου κοιμαται εκει και ελευση και αποκαλυψεις τα προς ποδων αυτου και κοιμηθηση και αυτοσ απαγγειλει σοι α ποιησεις⁵ ειπεν δε ρουθ προς αυτην παντα οσα εαν ειπησ ποιησω⁶ και κατεβη εις τον αλω και εποιησεν κατα παντα οσα ενετειλατο αυτη η πενθερα αυτησ⁷ και εφαγεν βοοσ και ηγαθυνθη η καρδια αυτου και ηλθεν κοιμηθηναι εν μεριδι της στοιβησ η δε ηλθεν κρυφη και απεκαλυψεν τα προς ποδων αυτου⁸ εγενετο δε εν τω μεσονυκτιω και εξεστη ο ανηρ και ιεταραχθη και ιδου γυνη κοιμαται προς ποδων αυτου⁹ ειπεν δε τισ ει συ η δε ειπεν εγω ειμι ρουθ η δουλη σου και περιβαλεις το πτερυγιον σου επι την δουλην σου οτι αγχιστευσ ει συ¹⁰ και ειπεν βοοσ ευλογημενη συ τω κυριω θεω θυγατερ οτι ηγαθυνασ το ελεος σου το εσχατον υπερ το πρωτον το μη πορευθηναι σε οπισω νεανιων ειτοι πτωχος ειτοι πλουσιος¹¹ και νυν θυγατερ μη φοβου παντα οσα εαν ειπησ ποιησω σοι οιδεν γαρ πασα φυλη λαου μου οτι γυνη δυναμεωσ ει συ¹² και οτι αληθωσ αγχιστευσ εγω ειμι και γε εστιν αγχιστευσ εγγιων υπερ εμε¹³ αυλισθητι την νυκτα και εσται το πρωι εαν αγχιστευση σε αγαθον αγχιστευετω εαν δε μη βουληται αγχιστευσαι σε αγχιστευσω σε εγω ζη κυριος κοιμηθητι εως πρωι¹⁴ και εκοιμηθη προς ποδων αυτου εως πρωι η δε ανεστη προ του επιγνωναι ανδρα τον πλησιον αυτου και ειπεν βοοσ μη γνωσθητω οτι ηλθεν γυνη εις τον αλωνα¹⁵ και ειπεν αυτη φερε το περιζωμα το επανω σου και εκρατησεν αυτο και εμετρησεν εξ κριθων και επεθηκεν επ' αυτην και εισηλθεν εις την πολιν¹⁶ και ρουθ εισηλθεν προς την πενθεραν αυτησ η δε ειπεν τισ ει θυγατερ και ειπεν αυτη παντα οσα εποιησεν αυτη ο ανηρ¹⁷ και ειπεν αυτη τα εξ των κριθων ταυτα εδωκεν μοι οτι ειπεν προς με μη εισελθησ κενη προς την πενθεραν σου¹⁸ η δε ειπεν καθου θυγατερ εως του επιγνωναι σε πως ου πεσειται ρημα ου γαρ μη ησυχαση ο ανηρ εως αν τελεση το ρημα σημερον

Chapter 4

¹και βοοσ ανεβη επι την πυλην και εκαθισεν εκει και ιδου ο αγχιστευτησ παρεπορευετο ον ειπεν βοοσ και ειπεν προς αυτον βοοσ εκκλινας καθισον ωδε κρυφιε και εξεκλινεν και εκαθισεν² και ελαβεν βοοσ δεκα ανδρασ απο των πρεσβυτερων της πολεωσ και ειπεν καθισατε ωδε και εκαθισαν³ και ειπεν βοοσ τω αγχιστει την μεριδα του αγρου η εστιν του αδελφου ημων του αβιμελεχ η δεδοται νωεμιν τη επισ τρεφουση εξ αγρου μωαβ⁴ καγω ειπα αποκαλυψω το ουσ σου λεγων κτησαι εναντιον των καθημενων και εναντιον των πρεσβυτερων του λαου μου ει αγχιστευεις αγχιστευει δε μη αγχιστευεις αναγγειλον μοι και γνωσομαι οτι ουκ εστιν παρεξ σου του αγχιστευσαι καγω ειμι μετα σε ο δε ειπεν εγω ειμι αγχιστευσω⁵ και ειπεν βοοσ εν ημερα του κτησασθαι σε τον αγρον εκ χειροσ νωεμιν και παρα ρουθ της μωαβιτιδος γυναικοσ του τεθνηκοτοσ και αυτην κτησασθαι σε δει ωστε αναστησαι το ονομα του τεθνηκοτοσ επι της κληρονομιασ αυτου⁶ και ειπεν ο αγχιστευσ ου δυνησομαι αγχιστευσαι εμαυτω μηποτε διαφθειρω την κληρονομιαν μου αγχιστευσον σεαυτω την αγχιστειαν μου οτι ου δυνησομαι αγχιστε

υσαι⁷ και τουτο το δικαιομα εμπροσθεν εν τω ισραηλ επι την αγχιστειαν και επι το ανταλλαγμα του σ τησαι παν λογον και υπελυετο ο ανηρ το υποδημα αυτου και εδιδου τω πλησιον αυτου τω αγχιστευον τι την αγχιστειαν αυτου και τουτο ην μαρτυριον εν ισραηλ⁸ και ειπεν ο αγχιστευσ τω βοοσ κτησαι σε αυτω την αγχιστειαν μου και υπελυσατο το υποδημα αυτου και εδωκεν αυτω⁹ και ειπεν βοοσ τοις πρε σβυτεροις και παντι τω λαω μαρτυρες υμεις σημερον οτι κεκτημαι παντα τα του αβιμελεχ και παντα οσα υπαρχει τω χειλαιων και τω μααλων εκ χειροσ νωεμιν¹⁰ και γε ρουθ την μωαβιτιν την γυναικα μα αλων κεκτημαι εμαυτω εισ γυναικα του αναστησαι το ονομα του τεθνηκοτος επι της κληρονομιασ α υτου και ουκ εξολεθρευθησεται το ονομα του τεθνηκοτος εκ των αδελφων αυτου και εκ της φυλησ λ αυου αυτου μαρτυρες υμεις σημερον¹¹ και ειποσαν πασ ο λαοσ οι εν τη πυλη μαρτυρες και οι πρεσβυτ εροι ειποσαν δωη κυριοσ την γυναικα σου την εισπορευομενην εισ τον οικον σου ωσ ραχηλ και ωσ λ ειαν αι ωκοδομησαν αμφοτεραι τον οικον ισραηλ και εποιησαν δυναμιν εν εφραθα και εσται ονομα ε ν βαιθλεεμ¹² και γενοιτο ο οικοσ σου ωσ ο οικοσ φαρες ον ετεκεν θαμαρ τω ιουδα εκ του σπερματοσ ο υ δωσει κυριοσ σοι εκ της παιδισκησ ταυτησ¹³ και ελαβεν βοοσ την ρουθ και εγενηθη αυτω εισ γυναι κα και εισηλθεν προσ αυτην και εδωκεν αυτη κυριοσ κησιν και ετεκεν υιον¹⁴ και ειπαν αι γυναικεσ προσ νωεμιν ευλογητοσ κυριοσ οσ ου κατελυσε σοι σημερον τον αγχιστεα και καλεσαι το ονομα σου εν ισραηλ¹⁵ και εσται σοι εισ επιστρεφοντα ψυχην και του διαθρεψαι την πολιαν σου οτι η νυμφη σου η αγαπησασα σε ετεκεν αυτον η εστιν αγαθη σοι υπερ επτα υιοσ¹⁶ και ελαβεν νωεμιν το παιδιον και εθηκεν εισ τον κολπον αυτησ και εγενηθη αυτω εισ τιθνον¹⁷ και εκαλεσαν αυτου αι γειτονεσ ονομα λεγουσαι ετεχθη υιοσ τη νωεμιν και εκαλεσαν το ονομα αυτου ωβηδ ουτοσ πατηρ ιεσσαι πατροσ δαυ ιδ¹⁸ και αυται αι γενεσεισ φαρες φαρες εγεννησεν τον εσρων¹⁹ εσρων δε εγεννησεν τον αρραν και αρρα ν εγεννησεν τον αμιναδαβ²⁰ και αμιναδαβ εγεννησεν τον νασσων και νασσων εγεννησεν τον σαλμα ν²¹ και σαλμαν εγεννησεν τον βοοσ και βοοσ εγεννησεν τον ωβηδ²² και ωβηδ εγεννησεν τον ιεσσαι και ιεσσαι εγεννησεν τον δαυιδ